

KARTOGRAFIJA I INTERNET

Zagreb i online, 29. 6. 2024.

Stručni skup "Kartografija i internet" održan je 29. lipnja 2024. Organizatori su bili Hrvatsko kartografsko društvo i Geodetski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Skup bio je organiziran na hibridan način, tj. uz sudjelovanje osobno ili online, a organiziran je u Vijećnici Geodetskog fakulteta u Zagrebu, Savska 144a. Skup je bio namijenjen svima koji žele obnoviti i proširiti svoja znanja iz kartografije, bio je uvršten u program stručnog usavršavanja ovlaštenih inženjera geodezije, gdje je vrednovan s 11 akademskih sati, od toga 2 iz Područja 1 i 9 iz Područja 2. Zlatni i jedini sponzor bila je tvrtka Oikon d.o.o.

Skup je započeo pozdravnim riječima dekana Geodetskog fakulteta prof. dr. sc. Mladena Zrinjskog i predsjednika Hrvatskoga kartografskog društva, prof. emer. Miljenka Lapa-ine, a zatim su slijedila ova predavanja:

9:15-10:00 A. Kuveždić Divjak: Razvoj web-kartografije: Od skeniranih papirnatih do interaktivnih web-karata

10:00-10:45 M. Jurić: Karte u Hrvatskom državnom arhivu

10:45-11:00 Stanka za osvježenje

11:00-11:45 J. Faričić: Stare karte na internetu – dostupnost, mogućnost i pravo korištenja

11:45-12:30 M. Triplat Horvat: Javno dostupne karte na internetu – kako ih upotrebljavati i interpretirati

12:30 13:15 R. Župan: Web-kartografija

13:15-13:45 Stanka za ručak

13:45-14:30 M. Gašparović: Fotogrametrija i daljinska istraživanja u službi kartografije

14:30-15:15 K. Molnar: Digitalna karta neba u svakoj učionici

15:15-16:00 D. Medak: 3D-Hrvatska na dlanu: što sve može LiDAR tehnologija

16:00-16:15 Stanka za osvježenje

16:15-17:00 V. Filipović: Pomorska kartografija

17:00-17:45 B. Preradović: Zrakoplovna kartografija

17:45-18:30 J. Jagetić: Mjerenje i vizualizacija speleoloških objekata

Svrha ispita znanja koji je održan par dana nakon stručnog skupa bila je kontrola usvojenih znanja o kartografiji i internetu. Sudionici su mogli procijeniti vlastito poznavanje problematike, a organizatori su dobili procjenu obavljenoga posla i smjernice za budućnost. Bilo je predviđeno da dva ispitanika s barem 75% točnih odgovora budu nagrađena. Nagrada je bila popust od 50% na kotizaciju za sudjelovanje na sljedećoj konferenciji u organizaciji Hrvatskoga kartografskog društva. Zahvaljujemo na odgovorima koji su stigli do 2. 7. 2024. u ponoć.

Ovo su bili zadatci s ponuđenim odgovorima, a točni odgovori su označeni.

1. Copernicus je program

A) Europske svemirske agencije

B) Geodetskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

C) Međunarodnoga kartografskog društva

2. Najefikasniji i najdetaljniji prikaz špilja i jama moguće je dobiti primjenom

A) laserskog daljinomjera

B) LiDAR-a

C) GPS-a

3. Arhiv mapa za Hrvatsku i Slavoniju je fond u

A) Državnom arhivu u Zagrebu

B) Hrvatskom državnom arhivu

C) Muzeju Slavonije u Osijeku

4. AJAX je

A) ime nizozemskog nogometnog kluba

B) kratica za Asynchronous JavaScript and XML

C) kratica za Axiomatized Information and Algorithmic eXchange

5. Gallica je

A) povijesno područje na zapadu Europe između Rajne, Alpa, Sredozemnog mora, Pirineja i Atlantskog oceana

B) la bibliothèque numérique de la Bibliothèque nationale de France et de ses partenaires

C) Galilejevo mjesto rođenja

6. ICAO je kratica za

A) Immigration & Checkpoints Authority

B) International Cartographic Association

C) The International Civil Aviation Organization

7. Jama je:

A) drugi naziv za špilju

B) prirodna velika šupljina u kamenu, stijeni ili brdu, koja se proteže približno horizontalno

C) duboka šupljina u kraškom tlu koja se proteže približno vertikalno

8. Definicija digitalne ortofoto karte nalazi se u Geodetsko-geoinformatičkom rječniku autora N. Francule i M. Lapainea iz 2008. godine

A) Da

B) Ne

C) Možda

9. Stellarium

A) pokazuje sliku neba, baš kao što bismo ga vidjeli prostim okom, dalekozorom ili teleskopom

B) znanstvenofantastična strateška video igra smještena 200 godina u budućnost

C) kamena ili drvena ploča raznovrsnog oblika s ukrasima i natpisima pogrebnog ili spomeničkog karaktera

10. U pomorskoj kartografiji kratica ENC znači:

A) Electronic Navigational Chart

B) Elektronička naplata cestarine

C) Electricity New Connection

11. ChatGPT

A) ponekad daje netočne odgovore koji naizgled izgledaju točnima

B) uvijek daje točan odgovor

C) nikad ne halucinira

12. Molim napišite s čime niste bili zadovoljni na stručnom skupu? O kojoj kartografskoj temi biste rado saznali nešto više?

Poziv na ispit znanja upućen je na 78 e-adresa svima prijavljenima na stručni skup. Pozivu se odazvalo 33 sudionika. Svaki točan odgovor nosio je jedan bod. Prema tome moglo se maksimalno prikupiti 12 bodova jer je četvrti zadatak imao dva točna odgovora.

Najlakši zadatci bili su 9. i 10. na koje su svi ispitanici dali točne odgovore.

Najteži zadatak bio je 8. u kojem se pitalo nalazi li se definicija digitalne ortofoto karte u Geodetsko-geoinformatičkom rječniku autora N. Frančule i M. Lapainea iz 2008. godine. Većina ispitanika odgovorila je Da, što nije točno. U tom rječniku ne postoji definicija digitalne ortofoto karte, ali postoji definicija ortofotokarte. Uočimo da se ne piše odvojeno ortofoto karta, nego zajedno ortofotokarta.

Zanimljivo je da neki od ispitanika još uvijek misle da ChatGPT uvijek daje točne odgovore i da nikad ne halucinira.

Najlošiji bio je jedan ispitanik koji je od 12 bodova prikupio samo 5, tj. imao je 7 netočnih odgovora.

Nitko nije uspio prikupiti svih 12 bodova. Čestitamo ispitanicima koji su prikupili 11 bodova i koje Hrvatsko kartografsko društvo nagrađuje s popustom od 50% na kotizaciju za sudjelovanje na sljedećoj konferenciji u organizaciji Hrvatskoga kartografskog društva. To su abecednim redoslijedom:

Jurica Jagetić, Dejan Pranjic, Karlo Šimek i Tomislav Trlaja.

Posljednje pitanje nije bilo bodovano, nego se tražilo mišljenje o stručnom skupu i prijedlog teme za neki od idućih skupova u organizaciji Hrvatskoga kartografskog društva. Ovo su svi prikupljeni odgovori:

1. Prvo, hvala svima izlagačima. Meni, kao online pratitelju seminara, nije bilo lako slušati dok su izlaganja bila u dvorani jer je ozvučenje bilo nespretno složeno. Snimke izlaganja i izlaganja uživo (npr. prof. Faričića i docentice Divjak) sam bez problema slušala na kompjuteru i bio mi je baš edukativno, iskoristivo za redovnu nastavu geografije u srednjoj školi. I ono što mi je možda još bilo malo previše je duljina trajanja seminara. Zadnji set, teme odlične, ali koncentracija na minimumu.
2. Skup je možda predugo trajao, a volio bih znati više o LIDARu
3. Hvala na trudu. Skup je bio lijepo i detaljno sadržajno organiziran.
4. Sa svime sam zadovoljan.

5. Najzanimljivije i o čemu bih još htio saznati je LiDAR
6. Budućnost kartografije i kartografa
7. Prekidi prilikom izlaganja.
8. Obradene su sve vrste karata iz svih područja. Stim sam zadovoljna. No međutim to je bilo previše informacija u jednom danu. Hvala. Lijep pozdrav!
9. Tehnička izvedba po pitanju zvuka je bila loša, gotovo ništa se nije čulo. Rezolucija videoprijenosa u nekim momentima jako loša.
10. Izabrane teme su bile zanimljive, međutim pojedina predavanja se gotovo uopće nisu čula.
11. Zanimaju me aeronautičke karte, programi koji se koriste za izradu karata, moderne i stare metode izrada i distribucija karata, očuvanje i reprodukcija povijesnih karata u današnje doba.
12. Sve teme vezane za web kartografiju i javno dostupne karte su bile izuzetno zanimljive, te bih voljela više saznati o tome.
13. Čujnost i razgovjetnost govornika iz zagrebačke dvorane je bila vrlo loša; čulo se isprekidano, ponekad potpuno nerazgovjetno. Snimljena predavanja su sva bila odlična – sve je bilo razgovjetno (za razliku od prošle i prethodne godine kada je bilo užasnih, potpuno nerazgovjetnih snimljenih predavanja). Predavači iz Zadra i Beča su također bili razgovjetni (pretpostavljam da je odabir platforme Teams ove godine zaslužan za sve uspješne snimke i njihov prijenos). Kako i sama dio nastave držim vezano uz internetsku kartografiju, uglavnom su mi pojmovi bili poznati (ne i softveri za praktičan rad). Inače statične i dinamičke karte se dijele na view only i interactiv – ja sam prve prevela kao prikazne (ili samo prikazne), a druge interaktivne karte. Zanima me kako lako skinuti sat. snimak sa Sentinela. Na jednoj radionici smo dobili uvod i pokušaj nečega s ChatGPT-om (u Osijeku je bila kolegica iz Turske preko Erasmus-a) – nismo svladali gradivo. To je bilo u trenutku kada je u Osijeku gorjelo odlagalište plastike, pa je ta znanstvenica pokazala snimke otrovnih oblaka, temper. i sl. – kamo su oblaci otišli, koncentracije.
14. Odličan stručni skup.
15. Zadovoljan sam stručnim skupom.

Na temelju navedenih mišljenja i odgovora možemo zaključiti sljedeće:

Skup u cjelini može dobiti zadovoljavajuću ocjenu uz uvažavanje dobronamjernih savjeta za poboljšanja. Sljedeći skup ne bi smio trajati predugo u jednom danu. Ako bi bilo više prezentacija može ih se podijeliti na dva dana. Svakako treba izbjeći tehničke probleme kako bi svi koji skup prate online mogli pratiti prezentacije bez poteškoća, tj. sve dobro vidjeti i čuti.

Program i sažetci svih predavanja dostupni su u formatu pdf na www.kartografija.hr.

Miljenko Lapaine